

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Obecná charakteristika školy	4
2.1	Velikost školy.....	4
2.2	Lokalita školy.....	4
2.3	Charakter a specifika budovy.....	4
3	Podmínky vzdělávání.....	5
3.1	Věcné podmínky	5
3.2	Životospráva.....	5
3.3	Psychosociální podmínky	6
3.4	Organizace chodu.....	7
3.5	Řízení mateřské školy.....	7
3.6	Personální a pedagogické zajištění	8
3.7	Spoluúčast rodičů.....	8
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	9
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4	Organizace vzdělávání.....	11
5	Charakteristika vzdělávacího programu	13
5.1	Zaměření školy	13
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	13
5.3	Metody a formy vzdělávání	13
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	14
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	15
6	Vzdělávací obsah.....	16
6.1	Integrované bloky	16
6.1.1	Sešli jsme se po prázdninách	16
6.1.2	Kouzelný podzim.....	24
6.1.3	Zima kraluje.....	36
6.1.4	Přišlo jaro do vsi	58
6.1.5	Místo, kde žijeme.....	663
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	72
6.3	Dílčí projekty a programy.....	72
7	Systém evaluace.....	73

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Škola plná her, zábavy a poučení

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY:

Základní škola a Mateřská škola, Sebranice, okres Blansko, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

679 31 Sebranice 133

KONTAKTY:

e-mail: reditel.sebranice@seznam.cz, reditel@zssebranice.cz

web: <https://zssebranice.webnode.cz>

REDIZO: 600106039

IČO: 75022443

IZO: 118100696

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Lucie Přichystalová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Koordinátor ŠVP a učitelky MŠ, ředitelka

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Sebranice

ADRESA ZŘIZOVATELE: 679 31 Sebranice 149

KONTAKTY:

Starosta: Jiří Páral

Telefon: 516 462 828, E-mail: ousebranice@seznam.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2023

ČÍSLO JEDNACÍ: U 117/2023

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 28. 8. 2023

Mgr. Lucie Přichystalová

razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: kapacita MŠ - 25 dětí

Počet tříd: 1

Počet pracovníků: 2 pedagogičtí pracovníci

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

MŠ se nachází v centru obce na rušné ulici. V sousedství školy se nachází autobusová zastávka a kulturní dům. A v blízkosti školy dětské hřiště a víceúčelové hřiště.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova školy je umístěna ve středu obce v těsné blízkosti veřejné komunikace.

Je to jednopatrová budova starého typu, která vzhledem ke svému stáří a způsobu stavby potřebuje stálé stavební úpravy a opravy.

V budově je umístěna jednotřídní mateřská škola a dvojtřídní základní škola, které jsou sloučeny pod jedno ředitelství. Ke sloučení došlo v roce 1997.

Zřizovatelem školy je obec Sebranice, která zajišťuje financování provozních nákladů školy, opravy a údržbu školních prostor.

V přízemí budovy jsou umístěny šatny pro MŠ a ZŠ, třída školní družiny, sanitační zařízení pro chlapce ZŠ, místnost pro školníka a sklep.

V prvním patře se nachází mateřská škola, jejíž součástí je třída, umývárna a toalety. Sociální zařízení je umístěno mimo třídu, spojenou chodbou a jeho vybavení odpovídá hygienickým předpisům.

Dále se v prvním patře nachází dvě třídy ZŠ, sanitační zařízení pro dívky ZŠ, úklidová místnost s toaletami pro zaměstnance, školní kuchyň s příslušenstvím (sklad potravin, příprava zeleniny a masa), školní jídelna, školní dvůr a plynová kotelná.

Dopravní dostupnost školy:

Vedle školy se nachází zastávka autobusové hromadné dopravy ze směru z Boskovic linka 256, od budovy školy cca 50 m. Směr Olešnice linka 256 přímo u budovy školy.

Informace z historie školy:

Od 1.1.2003 byla rozhodnutím MŠMT změněna právní forma školy na příspěvkovou organizaci.

S účinností od 1.12.2005 je škola zapsána do školského rejstříku pod názvem „ Základní škola a Mateřská škola, Sebranice, okres Blansko, příspěvková organizace.

Součástí mateřské školy je školní zahrada, která se nachází nedaleko školy . Je vybavena zahradním nábytkem, průlezkami a pískovištěm, uprostřed stojí zahradní domek s hračkami. Materiální vybavení zahrady je dostačující, jen je třeba ještě provést některé úpravy a opravy (zahradní domek, nové hrací prvky).

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory – třída je ze 2/3 PVC a 1/3 pokryta kusovým kobercem. , kde jsou v omyvatelné části jsou umístěny stolky pro stolování, výtvarné a pracovní činnosti dětí. Prostorové uspořádání třídy vyhovuje skupinovému i individuálním činnostem (odpočinková část, hrací koutky).

Ve třídě jsou z dětského nábytku vytvořeny hrací koutky. Třída je vybavena nábytkovou stěnou, ve které jsou uloženy hračky, pomůcky, výtvarný a pracovní materiál tak, aby byl dostupný dětem.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Třída je vybavena také interaktivní tabulí.

Hračky a pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy (šatna, chodba a třída), výtvary mohou shlédnout i jejich rodiče.

Zahrada je vzdálená od budovy školy asi 50 m. Je vybavena tak, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Nedaleko budovy školy se nachází dětské obecní hřiště a víceúčelové hřiště s umělým povrchem.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Zřizovatel a vedení školy se stále snaží o drobné opravy v budově školy i mimo ni.

Renovace či zakoupení herních prvků a zahradního domu na školní zahradě. Instalace solárních panelů na střechu školy.

3.2 Životospráva

Strava je plnohodnotná a vyvážená (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti mají stále k dispozici dostatek tekutin (čaj, voda). Děti se nenutí do jídla, jsou pouze přiměřeně a pozitivně motivovány k ochutnávání pokrmu či nápoje. Připomíná se jim pitný režim.

.Speciální stravovací potřeby dítěte škola řeší individuálně se zákonnými zástupci dítěte a v závislosti na možnostech školy.

Je zajištěn pravidelný denní režim, který umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností (avšak nejpozději do 8:00 hod.).

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, zpravidla 2 hodiny. Pobyt venku je přizpůsoben kvalitě ovzduší a povětrnostním vlivům. Na vycházky nechodíme za silného větru a deště, při nízkých teplotách (pod – 10 stupňů).

Děti mají dostatek volného pohybu na zahradě, při vycházkách do přírody i v herně MŠ (skluzavka, odrážedla, žíněnka, míče, švihadla ...)

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je po 20 minutách odpočinku nabízen jiný klidný program v hracím koutku ložnice. Děti do spánku zásadně nenutíme.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Záměrem je dbát na klidné a kulturní stolování, správné držení lžice, příboru. Vést děti k samostatnosti v sebeobslužných činnostech.

3.3 Psychosociální podmínky

MŠ je jednotřídní, je třída věkově smíšená – zpravidla od 3 do 6ti let věku dětí, přesto se v ní děti cítí dobře, spokojeně a bezpečně. Všechny děti mají rovnocenné postavení ve skupině.

Děti po zápisu mohou ve vymezené době přijít v doprovodu rodičů do školy a účastnit se společných her – dobu pobytu si upřesní předem s učitelkou a vedením školy / ideální je 1x týdně – dopoledne do třídy nebo na zahradu.

Uplatňujeme individuální přístup k dítěti – respektujeme potřeby dětí, volnost výběru hraček a činností, potřebu odpoledního odpočinku. Vytvářením klidného a bezpečného prostředí ve třídě, získáváme důvěru dětí a pomáháme jim v rozvoji ve všech oblastech. Děti nejsou neúměrně zatěžovány a neurotizovány.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Děti jsou přirozenou cestou vedeny k toleranci a respektování odlišností.

Ve třídě jsou stanovena pravidla soužití, které si stanovily děti spolu s učitelkou na začátku školního roku a jsou zviditelněna pomocí obrázků, umístěných na stěně ve třídě. Pravidla neomezují děti ve volnosti a osobní svobodě, jsou dobře vyvážená, jasná.

Učitelka nenásilně ovlivňuje chování dětí mezi sebou a podporuje prosociální chování formou vysvětlování a kladného příkladu. Učení samostatného řešení konfliktů či problému v kolektivu dětí. Učitelky dávají dětem takové pokyny, které jsou pro ně dostatečně srozumitelné a jasné.

Komunikace mezi dětmi a učitelkami je vstřícná, empatická a naslouchající. Způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, přímý a nemanipulující. Učitelky svým výchovným působením předchází stresování dětí, činnosti volí tak, aby jejich náročnost byla přiměřená vývojovým zvláštnostem dětí.

Učitelky vedou děti k aktivní spolupráci, spoluúčasti a samostatnému rozhodování.

Pedagogové podporují děti při výběru hraček, při oblékání, stolování a vykonávání hygienických potřeb. Učitelky se snaží ohleduplně zasahovat do jejich činností a pomáhat v činnostech, které děti nezvládnou, Také vhodně motivují slabší a nerozhodné děti získat sebedůvěru. Podporují v dětech zvědavost, touhu po vědění a jejich vnitřní motivaci k učení.

Vytvářením klidného a bezpečného prostředí ve třídě získávají učitelky důvěru dětí a pomáhají jim překonávat překážky. Zajišťují vhodně motivované činnosti tak, aby byly pro děti zábavné i poučné.

Vedeme děti ke kamarádství, toleranci vzájemné pomoci, ke klidnému řešení drobných konfliktů vzájemnou domluvou. Zařazujeme metodu komunitního kruhu. Problémy řešíme ihned.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální změněné potřeby, citové rozpoložení...

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány denně. V podobě rušné části, protahovací a relaxační.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání během celého dne (ve třídě i mimo ni).

Třída je rozdělena do několika částí. Klidový koutek, dílnička, obchod, kuchyňka, hrací plocha, pracovní část - stoly.

Adaptační režim je uplatňován individuálně a je přizpůsoben potřebám jednotlivých dětí.

Poměr spontánních řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které MŠ organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají velký prostor pro spontánní hru. Jsou dostatečně předem upozorňovány na změnu činnosti.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Děti pracují dle svého tempa. Je jim poskytováno nepřeborné množství podnětů, pomůcek, her, hraček, převleků.

Děti si mohou vybrat činnosti, kterým se budou chtít věnovat (individuálně nebo v kolektivu). V případě ztráty zájmu jim je nabídnuta činnost jiná.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidového koutku, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

Učitelka dbá na individuální zájmy a potřeby jednotlivých dětí a tak připravuje činnosti a aktivity, které jsou pak dětem nabídnuty.

K jednotlivým tematickým blokům jsou vždy předem připraveny pomůcky, prostředí ve třídě, nástěnky, činnosti materiály např. pracovní listy, básničky, omalovánky dle konkrétního tématu atd.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí v třídě.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v náplni práce. Je určen jeden pedagogický pracovník odpovědný za pedagogickou stránku MŠ.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Zaměstnanci jsou informováni ústně nebo pomocí pracovního e-mailu či informačního systému. Rodiče a veřejnost informuje škola formou školního informačního systému, webových stránek, e-mailů, úřední desky, nástěnky (na chodbě a v šatně) i ústně.

Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního o programu. .

Pedagogové se zúčastňují DVPP za účelem rozšíření svých pedagogických kompetencí i vlastního osobnostního rozvoje.

Učitelky spolupracují a domlouvají se na jednotlivých tématech, tak aby navazovala, společně konzultují schopnosti a dovednosti jednotlivých dětí. V případě potřeby komunikují s rodiči. Rodiče mohou využít i individuální konzultaci. Mateřská škola dbá na vytváření partnerského vztahu zaměstnanců školy a zákonných zástupců dětí i dalších rodinných příslušníků.

Učitelky si sestavují týdenní plány na jednotlivá témata, které pak po realizaci týdne evaluuji.

Na vytvoření ŠVP se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Bereme ohledy na potřeby a připomínky rodičů dětí.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, se základní školou, která je ve stejné budově, s dalšími organizacemi v obci (SDH, Myslivecké sdružení Sebranice) a s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí – s PPP Boskovice a Blansko.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny učitelky, které pracují v MŠ, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Pedagogický sbor i pracovní tým školy funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel (dodržuje školní, provozní i organizační řád a všechny směrnice školy).

Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Je vypracován plán DVPP a samostudia učitelek.

Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Dětem při jejich činnostech je vždy zajištěna optimální pedagogická péče. V ranních hodinách je ve třídě přítomná jedna učitelka, na řízenou činnost, pobyt venku a stravování jsou přítomny dvě učitelky.

Činnosti se překrývají v době řízené činnosti, pobytu venku, stravování.

Pedagogové jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Specializované služby, jako je logopedie, je zajišťována přímo v budově školy učitelkou ZŠ, která je kvalifikovaným odborníkem. Na škole se provádí 1x ročně screeningové vyšetření zraku dětí – dle přání rodičů.

3.7 Spoluúčast rodičů

Škola se snaží komunikovat s rodiči v co největší míře. Rodičům poskytuje konzultační hodiny, pozitivní i negativní zpětnou vazbu. Snaha o propojení společné výchovy dětí v rodině a mateřské škole.

Respektujeme individualitu a zvláštnosti jednotlivých rodin.

Rodiče se zapojují do aktivit školy (drakiáda, Martinská slavnost s lampionovým průvodem, vánoční dílničky, karneval, pasování na prvňáčky....).

Každodenním stykem s rodiči operativně řešíme možné problémy, informace o dětech a o chodu školy. Důležité dokumenty a aktuální informace rodiče získávají informačním systémem školy, na nástěnce v šatně, na úřední desce školy i na webových stránkách. Na začátku roku vyplňují rodiče dotazník o dítěti.

Škola se řídí aktuálními předpisy o ochraně soukromí a důvěrných informací. Vše je podloženo podpisy souhlasu rodičů. Jednáme s rodiči ohleduplně, citlivě a s úctou.

Rodiče jsou průběžně informováni o vývoji jejich dítěte a je jim nabídnuta činnost odborného poradenského pracoviště.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Po předchozí domluvě se zřizovatelem a odborným pracovištěm je možné vytvořit vhodné podmínky pro navštěvování dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Nyní není možné zajistit bezbariérový přístup.

Kompenzační pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte (druh a stupeň postižení) jsme do určité míry schopni zajistit.

Logopedickou péči zajišťuje vyškolený logoped (učitelka ze ZŠ). Speciálně pedagogickou péči zajišťuje PPP nebo SPC.

Škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci, s poradenskými zařízeními a odborníky z jiných oblastí. Škola pravidelně provádí diagnostiku vývoje dítěte.

V momentě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami bude snížen počet dětí ve třídě dle právních předpisů.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je zajištěn asistent pedagoga. V současné době nemáme.

Vzdělání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému. Komunikační systém se přizpůsobuje dle aktuálních potřeb a zvláštností daného dítěte.

V blízké době je plánována rekonstrukce sociálního zařízení MŠ a současně šatny a vstupu dětí a rodičů do budovy školy. Tím by vznikl bezbariérový vstup do třídy MŠ.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Škola je vybavena velkým množstvím různých pomůcek na rozvoj všech oblastí dítěte (hudební nástroje, výtvarné a kreativní pomůcky, vhodné didaktické hry, pracovní listy, pomůcky k informatickému myšlení - přizpůsobených věku dítěte..). Dítěti bude poskytnut přístup ke všem těmto pomůckám.

Škola neustále usiluje o získání dostatečného množství didaktického materiálu a pomůcek, aby bylo možné co nejvíce rozvíjet kognitivní funkce dětí.

Škola pravidelně provádí diagnostiku vývoje dítěte k určení nadání. Dítěti budou nabízeny činnosti a úkoly tak, aby bylo schopno své nadání nadále projevit a dále rozvíjet. V případě potřeby škola doporučí možnost další spolupráce.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky k jeho individuálnímu rozvoji (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním).

Pedagogové si v rámci DVPP a samostudia prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí.

Dítě je od pedagogů motivováno pochvalou, podporují zvědavost dítěte například rozhovorem, projevením zájmu o dané téma. Organizují činnosti, aby nebyly jednostranné a neomezili pestrost vzdělávací nabídky.

Pedagog komunikuje se zákonnými zástupci, informuje rodiče o nadání jejich dítěte a možnosti rozvoje jeho potenciálu. Nabízí možnosti individuální činnosti s dítětem nad rámec jeho věku a vhodných mimoškolních aktivit. Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše škola není schopna zajistit vhodné podmínky pro dvouleté děti (prostory školy, zázemí pro hygienu, pomůcky, vhodné hračky,...) tak aby byla zajištěna bezpečnost dětí. Dvouleté děti nejsou z těchto důvodů přijímány.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je zřízena jako jednotřídní s kapacitou 25 dětí zpravidla od 3 do 6-ti let věku. Škola má heterogenní uspořádání. V případě potřeby využíváme možnosti udělení výjimky v počtu dětí, kterou schvaluje zřizovatel.

Celodenní provoz má určenou dobu pobytu od 6:00 do 16 hodin.

Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného ŠVP pro PV probíhá v tomto režimu:

6:00 – 8:00 Příchod dětí do MŠ, spontánní zájmové aktivity,

8:00 – 9:00 Pohybové a spontánní aktivity, osobní hygiena, dopolední svačina

9:00 – 10:30 Výchovné činnosti směřující k plnění výchovných cílů v rámci integrovaných bloků, které umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti, osobní hygiena, příprava na pobyt venku,

10.30 - 12:00 Pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost. Za příznivého počasí tráví děti venku až dvě hodiny. Důvodem vynechání nebo zkrácení pobytu venku jsou: silný vítr, déšť, mlha, znečištěné ovzduší nebo teplota pod – 10°C, stejně tak vysoké teploty v letních měsících.

12 :00 -13:00 Převlékání, osobní hygiena dětí, příprava na oběd, oběd, příprava na spánek

13:00 - 14:30 Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku

14:30 -16:00 Odpolední svačina, osobní hygiena, volné činnosti a aktivity, odchod z MŠ

Časové rozpětí v denním režimu je pouze orientační, není striktně dodržováno, vždy se přihlíží na potřeby, aktivity a zájmy dětí. Jen pobyt venku je zpravidla dvou hodinový.

Stanovený základní denní režim může být pozměněn v případě výletů, exkurzí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a jiných akcí.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Pravidla na škole nejsou, vzhledem k tomu, že jsme mateřská škola s jednou třídou.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Dvě učitelky jsou ve třídě zpravidla při přípravě na pobyt venku a při pobytu venku, během oběda.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání postupuje ředitelka v souladu se Školským zákonem č. 561/2004 Sb. § 34.

Při přijetí dítěte do mateřské školy stanoví ředitelka po dohodě se zákonnými zástupci dítěte dny docházky dítěte do MŠ a délku jeho pobytu v těchto dnech v MŠ. Dohodne se zákonnými zástupci dítěte způsob a rozsah jeho stravování po dobu pobytu v MŠ.

Pokud zákonní zástupci budou požadovat změnu těchto sjednaných podmínek, je nutno tuto změnu opět dohodnout s ředitelkou.

Třída MŠ se naplňuje do počtu 24 dětí. O udělení výjimky v počtu dětí (do 25-ti dětí) musí ředitelka školy žádat zřizovatele.

Pokud počet žádostí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání přesahuje počet volných míst či kapacitu zařízení, rozhoduje ředitelka školy o přijetí dítěte. výsledky rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ je zveřejněno na webových stránkách školy a na vývěsce školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání momentálně neuskutečňujeme.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola se ve svém vzdělávacím programu zaměřuje zejména na environmentální vzdělávání. Děti jsou přirozeně vedeny k pozitivnímu vztahu k živé a neživé přírodě a k její ochraně. V mateřské škole třídíme odpad a chováme se ke svému okolí ohleduplně. Jsme zapojeni do projektu Recyklohraní.

Nadále se škola zaměřuje na modernizaci a využití nových technologií ve výchovně vzdělávacím procesu.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Prohlubovat součinnost školy a rodiny, usilovat o soulad ve výchovném působení.

Doplňovat vybavení školy, aby byla dobře zajištěna názornost a efektivita výuky.

Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků, poznávání nových progresivních metod a forem práce.

V kontrolní činnosti usilovat o objektivní hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy dětí, další zkvalitnění a zefektivnění práce učitelky s dětmi.

Dosáhnout otevřené, klidné a sdílné atmosféry ve škole budované na partnerských vztazích mezi učitelkami a dětmi – ale současně na respektu a toleranci, vzájemné úctě a pocitu zodpovědnosti.

Respektovat osobnost dítěte, posilovat jeho sebevědomí a podněcovat jeho všestranné aktivity.

Utvářet a posilovat v dětech pozitivní přístup k lidem a světu, systematicky působit proti vandalismu, projevům šikany a závislostem.

Podporovat u dětí co nejpestřejší pohybové, relaxační a sportovní aktivity k vytvoření silného a stálého návyku, který by byl činitelem v prevenci patologických jevů.

Podporovat rozvoj komunikace mezi učitelkou a dítětem a mezi dětmi navzájem.

Pěstovat citový a společenský rozvoj každého dítěte bez jakékoli diskriminace, stresu a strachu, respektovat osobní tempo dítěte a jeho vývojové zvláštnosti, umožnit dětem, nejen slabším a s vývojovými poruchami, pozitivní prožitky z úspěšné práce.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Formy a metody práce a činnosti:

Vzdělávání uskutečňujeme ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Snažíme se, aby spontánní i řízené aktivity byly vzájemně provázané a vyvážené. Založené na přímých zážitcích dítěte, podporovaly dětskou zvědavost a potřebu objevovat.

Využíváme individuální rozhovory, individuální práce - zdokonalování a procvičování dovedností a návyků (pracovní listy, práce s netradičními a pro děti zajímavými materiály a technikami), volnou hru, společné činnosti – komunitní a diskusní kruh, didaktické, poznávací pohybové a jiné hry, řízenou hru v místnosti – práce s edukativní skupinou dětí a volné hry v přírodě.

Metody vzdělávání:

Uplatňujeme především metody prožitkového a kooperativního učení, situační učení, spontánní, sociální učení, tvořivou dramatiku, komunitní kruh a diskusní kruh.

V procesu vzdělávání dětí používáme různých metod:

- slovní (vysvětlení, popis, vyprávění, rozhovor, předčítání..)
- názorné (pozorování, předvádění)
- praktické činnosti (pokus, exkurze, vycházka)
- volné hry v přírodě
- vycházky (pozorování, seznamování, experimentování...).

Činnosti v MŠ dělíme na řízené činnosti, samostatné činnosti (spontánní) a nepřímo řízené.

U nepřímo řízených činností dodržujeme tyto zásady: samostatnost, spolupráce, vlastní postupy, vlastní volba pomůcek.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

V případě vyhodnocení přítomnosti dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných škola vypracuje pro dané dítě PLPP. Ten je vypracován třídní učitelkou a má písemnou formu. O PLPP jsou informováni zákonní zástupci, ti vydávají souhlas s jeho vypracováním a jsou s ním a jeho vyhodnocením prokazatelně seznámeni. Vyhodnocení je po třech měsících.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Na základě doporučení z PPP se staví individuální plán. IVP zpracovává třídní učitelka na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a v souladu s doporučením školského poradenského zařízení (PPP, SPC). IVP má písemnou podobu. Se zněním IVP jsou seznámeni zákonní zástupci a je zajištěn jejich informovaný souhlas.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Škola spolupracuje se Sdružením dobrovolných hasičů Sebranice, oslovujeme zájmové organizace a sponzory z důvodu vylepšení podmínek výchovně vzdělávacího procesu.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Nejsme schopni zajistit vhodné podmínky pro dvouleté děti (prostory školy, zázemí pro hygienu, pomůcky, vhodné hračky,...) tak aby byla zajištěna bezpečnost dětí.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Sešli jsme se po prázdninách

Název integrovaného bloku	Sešli jsme se po prázdninách
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vytvářet kladný vztah k novému prostředí, adaptovat se na něj, učit se žít v kolektivu a řešit problémy a konflikty v něm vzniklé. Spoluvytvářet pravidla soužití a dodržovat je. Dokázat komunikovat a vyjadřovat jak kladné tak i záporné emoce. Všimnout si aktuálního dění a dokázat na něho reagovat a přizpůsobovat se mu.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Sešli jsme se po prázdninách - zamáváme létu Jak se chovám v MŠ Postarám se o sebe a tobě pomůžu Kdo je můj kamarád

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p>	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocítit, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>chápat slovní vtíp a humor</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
		se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	
	chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla spolupracovat s ostatními
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>
<p>si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p>	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>spolupracovat s ostatními</p> <p>přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zachovávat správné držení těla zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.1.2 Kouzelný podzim

Název integrovaného bloku	Kouzelný podzim
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Kouzelný podzim
Charakteristika integrovaného bloku	Probouzet v dítěti zájem poznávat a pochopit změny v přírodě, vést k její ochraně, získávat elementární poznatky o její rozmanitosti a významu pro člověka. Učit se pozorovat změny a dokázat je pojmenovat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Maluje sluníčko, červené jablíčko</p> <p>Ovoce a zelenina, to je zdraví, to je síla</p> <p>Dědek řepu zasadil</p> <p>Kouzelný les</p> <p>Vlaštovičko, leť</p> <p>Vyletěl si pyšný drak - vítr fouká do oblak (počasí)</p> <p>Zvířátka se chystají na zimu</p> <p>Padá listí zlaté rudé</p> <p>Bramboriáda</p> <p>Dýňování</p> <p>Příjezd sv. Martin</p> <p>Listová víla</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p>	<p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p>
	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
		<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
		<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
		<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		poznat napsané své jméno
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		sledovat očima zleva doprava
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
	rozvoj a užívání všech smyslů	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p>
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>chápat slovní vtíp a humor</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
<p>se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům</p>	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) všímat si změn a dění v nejbližším okolí uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.3 Zima kraluje

Název integrovaného bloku	Zima kraluje
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem je seznámit děti se sporty a aktivitami, se kterými se setkává v běžném životě. Zaměřit se na aktuální prožitky dětí a navazovat na aktuální dění a situace, se kterými se mohou děti setkat. osvojit si poznatky a dovednosti důležité pro zdraví a bezpečí, rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti jemné i hrubé motoriky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Na sněhu a na ledu, máme radost z pohybu Umím se obléknout Když sněží a mrzne Zima je tady, nenecháme zvířátka zahynout hladu Mikulášská nadílka Než zazvoní zvoneček Maškarní rej, karneval a masopust

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p>
<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	chápat slovní vtíp a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno utvořit jednoduchý rým poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno domluvit se slovy i gesty, improvizovat správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních	chápat slovní vtíp a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	<p>pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zachovávat správné držení těla</p>
	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady,	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p>	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p>
<p>chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka	<p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	<p>(zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zachovávat správné držení těla</p>
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p>
<p>napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	<p>nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých;</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
	poznávání jiných kultur	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p>
	je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
	<p>poznávání jiných kultur</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p>
<p>má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
<p>spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
zachovávat správné držení těla		
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p>
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	rozvoj společenského i estetického vkusu	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
		<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p>
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>

6.1.4 Přišlo jaro do vsi

Název integrovaného bloku	Přišlo jaro do vsi
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem je hravou formou vzbudit zájem dětí o poznávání přírody, uvědomovat si, že se o ni musíme starat a chránit ji. Učit děti vnímat její rozmanitosti, vývoj a neustálé proměny. Rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách. Ctít tradice.

Název integrovaného bloku	Přišlo jaro do vsi
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Sněženky se probudily Od semínka k rostlince Domácí zvířata a jejich mláďata Jen se děti rozhlédněte, co tu kolem kvete Co se děje v trávě Kouzelná kapička Hody, hody, doprovody Pálení čarodějnic a stavění máje</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky rozhodovat o svých činnostech odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření základů pro práci s informacemi	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p>
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>získání relativní citové samostatnosti</p>	
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p> <p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p>	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)</p>	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<p>šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	
<p>chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>
	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	mateřské školy, v dětské herní skupině apod.)	<p>neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	<p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p>
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	<p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p> <p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

6.1.5 Místo, kde žijeme

Název integrovaného bloku	Místo, kde žijeme
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem, rozvíjet schopnost žít v tomto společenství a k němu přináležet. Vnímát základní hodnoty společensky uznávané, vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností. V praktických situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Rozpoznávat nebezpečné situace, které mohou poškodit jeho zdraví a učit se jim předcházet.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Moje rodina Naše škola (zápis dětí do 1. třídy, exkurze, návštěvy divadel, výlet, loučení s předškoláky) Děti celé planety Kde pracuje máma s tátou Každý je doma tam, kde bydlí Ti, co nám pomáhají (hasiči, záchranná služba, policie)

Název integrovaného bloku	Místo, kde žijeme
	Věci a předměty kolem nás

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všimát si změn a dění v nejbližším okolí
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		zorganizovat hru
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
rozvoj schopnosti sebeovládání	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
<p>dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky</p>	<p>rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
<p>řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>	
	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>	
	<p>seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p>	<p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>	
	<p>odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>	<p>osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		spolupracovat s ostatními
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat		

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

V naší MŠ jsou sestaveny jednotlivé týdenní až dvou týdenní vzdělávací bloky na aktuální témata. Téma bloku volíme dle ročního období, svátků, aktualit, dění v obci a ve škole, také podle potřeb rozvíjení jednotlivých oblastí u dětí. Pedagog reaguje na aktuální změny (počasí, narozeniny dětí a jiné mimořádné situace). K danému tématu bloku je vyzdobena třída, šatna, nástěnka. Dětem je poskytován tematický pracovní materiál, omalovánky, pracovní listy.

6.3 Dílčí projekty a programy

MŠ je spolu se ZŠ součástí programu „Recyklohraní“, jehož záměrem je podpořit enviromentální výchovu v MŠ. Cílem projektu je prohloubit znalost v oblasti předcházení vzniku, třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení. Od roku 2020 došlo k rozšíření témat o problematiku šetrné spotřeby vody a následně ještě o téma klimatická změna.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Naplnění vize mateřské školy, soulad ŠVP s RVP PV. Hodnocení podmínek vzdělávání. Dotazníky pro rodiče.	Evaluace na úrovni školy.	1x ročně (součástí evaluace je průběžné sledování)	Ředitelka MŠ
Pedagogické vedení školy	Aktivní přístup ředitele školy. Pozitivní klima školy. Zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání. Řízení pedagogického procesu. Podpora DVPP a jejich osobnostního rozvoje.	Sledování a sebereflexe ředitele. Sledování klimatu školy. Plán DVPP.	Sledovat průběžně, 1x ročně vyhodnotit.	Ředitelka MŠ
Kvalita pedagogického sboru	Kvalifikovanost učitelek MŠ. Zvyšování kvalifikace - DVPP. Autoevaluace pracovníků školy.	Hospitace. Plán DVPP a jeho realizace. Autoevaluace.	Průběžně.	Ředitelka MŠ. Učitelky MŠ.
Vzdělávání	Soulad ŠVP s RVP PV v platném znění. Soulad TVP s platným ŠVP PV. Inovativní metody a formy práce. Respekt k individuálním potřebám dětí.	Evaluace TVP. Pozorování. Hospitace. Kontrola vedení třídní dokumentace.	Týdenní vyhodnocení TVP. Průběžně.	Učitelky MŠ.
Vzdělávací výsledky	Systematické sledování výchovně vzdělávacího pokroku dětí.	Pozorování. Pedagogická diagnostika. Vstupní dotazník od rodičů. Portfolio dítěte.	Průběžně. 1x za 3 měsíce viz zápisy a složky jednotlivých dětí.	Učitelky MŠ.
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Nastavení rovného přístupu ke vzdělání pro všechny děti.	Pozorování. IVP, PLPP. Spolupráce rodina - škola.	Soustavně.	Ředitelka MŠ, učitelky MŠ.